

Sygn. akt XXIII Gz 527/23

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: K. G.

przeciwko: A. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 16 marca 2023 r., sygn. IX GC 492/23

postanawia:

oddalić zażalenie.

sędzia Anna Gałas

Sygn. akt: XXIII Gz 527/23

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 25 lipca 2023 r. w całości

Postanowieniem z dnia 16 marca 2023 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego w sprawie o wyłączenie współnika.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wywiódł powód zaskarżając je w całości zarzucając naruszenie:

art. 730¹ § 1 w zw. z § 2 k.p.c. i w zw. z art. 268 k.s.h. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie w niniejszej sprawie i w konsekwencji oddalenie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez zawieszenie współnika- pozwanej A. K. w wykonywaniu jej praw udziałowych w spółce (...) sp. z o.o. w W., w sytuacji gdy z uwagi na dotychczas prezentowane przez pozwaną względem spółki i pozostałych współników zachowania, podejmowane na szkodę spółki (...) sp. z o.o., w tym noszące zdaniem powoda, znamiona przestępstwa, skutkujące brakiem możliwości prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania spółki i stanowiące realne zagrożenie dla jej interesów, stanowią wystarczające przesłanki uzasadniające uznanie, iż udzielenie powodowi zabezpieczenia we wnioskowanej formie jest konieczne i w pełni uzasadnione;

art. 327¹ k.p.c. konstytuujących elementy konieczne sporządzonych przez Sąd uzasadnień wydawanych orzeczeń, poprzez w szczególności, lakoniczne, fragmentaryczne i znacznie ograniczone ustalenie stanu faktycznego sprawy, niewskazanie przyczyn odmowy wiarygodności i mocy dowodowej przywołanym w toku procesu faktom,

nieprzywołanie dowodów, na jakich Sąd oparł się wydając rozstrzygnięcie w sprawie oraz przyczyn, dla których pozostałym dowodom odmówił wiarygodności, jak również niewyjaśnienie w sposób dostateczny podstawy prawnej orzeczenia.

Nadto, mając na uwadze konieczność przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego, mającego na celu wykazanie zasadności twierdzeń podnoszonych we wniosku oraz zażaleniu na kwestionowane orzeczenie, powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z załączonego do niniejszego pisma protokołu zwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki (...) sp. z o.o. w W. z dnia 30 września 2023 r. Do zażalenia dołączono kserokopię (wydruk bez podpisów) protokołu zwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki (...) sp. z o.o. w W. z dnia 30 września 2022 r.

W oparciu o powyższe skarżący wniósł o:

zmianę zaskarżonego postanowienia w całości, poprzez zawieszenie wspólnika A. K. w wykonywanie jej praw udziałowych w spółce (...) sp. z o.o. w zakresie uczestnictwa wspólnika- pozwanej, w zgromadzeniu wspólników i wykonywania prawa głosu oraz w zakresie zbywania udziałów w spółce;

zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Ewentualnie wniósł o:

uchylenie zaskarżonego niniejszym zażaleniem postanowienia w całości i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Jako zdecydowanie niezasadny należało ocenić zarzut naruszenia art.730¹ § 1 w zw. z § 2 k.p.c. i w zw. z art. 268 k.s.h. Zgodnie z art. 266 §1 k.s.h. z ważnych przyczyn dotyczących danego wspólnika sąd może orzec jego wyłączenie ze spółki na żądanie wszystkich pozostałych wspólników, jeżeli udziały wspólników żądających wyłączenia stanowią więcej niż połowę kapitału zakładowego. W myśl art. 268 k.s.h. w celu zabezpieczenia takiego powództwa o wyłączenie wspólnika sąd może, z ważnych powodów, zawiesić wspólnika w wykonywaniu jego praw udziałowych w spółce.

Nie bez przyczyny ustawodawca traktuje wskazany sposób zabezpieczenia, jako szczególny i zastrzega go dla wypadków wyjątkowych. Nadto, ocena zasadności zabezpieczenia należy do sądu orzekającego i za każdym razem ma związek z konkretnymi okolicznościami sprawy, w szczególności wykazywanymi przez żądającego zawieszenia. Jest oczywistym, że owo zawieszenie prowadzi do nieodwracalnych skutków w sferze interesów spółki oraz wspólnika czasowo pozbawionego wpływu na podejmowane w spółce decyzje, a tym samym urzeczywistnia - w większym lub mniejszym zakresie - cel powództwa o wyłączenie wspólnika. Z tych względów zabezpieczenie z art. 268 k.s.h. należy stosować z wyjątkową ostrożnością, tylko w razie wysokiego prawdopodobieństwa roszczenia oraz realnego zagrożenia dla spółki z jakim łączy się utrzymywanie stanu z czynnym w prawach wspólnikiem objętym pozwem o jego wyłączenie.

Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że z całą pewnością konflikt stron, który dotyczy też sfery prywatnej nie wpływa dobrze na funkcjonowanie spółki, jednakże prowadzenie spraw spółki i jej reprezentacja nie jest domeną wspólników lecz zarządu a jedynym członkiem zarządu uprawnionym do prowadzenia jej spraw i reprezentacji jest powód, a pozwana jest wyłącznie mniejszościową wspólniczką. Sąd Rejonowy prawidłowo zwraca uwagę na to, że zabezpieczenie powództwa w żądany przez powoda sposób nie spowoduje, że pozwana zostanie pozbawiona dostępu do majątku spółki, albowiem dostęp do rachunku bankowego nie wynika z prawa uczestnictwa w zgromadzeniach czy wykonywania prawa głosu. Co więcej, podana w zażaleniu informacja, że pozwana nie ma już dostępu do rachunku

bankowego spółki, bowiem ten został jej ograniczony tym bardziej zaprzecza tezie skarżącego odnośnie do możliwego dokonywania przez pozwaną przejęcia środków spółki. Sąd Okręgowy podkreśla, że powód w dalszym ciągu nie wykazał tego, na co słuszne w kontekście prawa spółek zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, a mianowicie realnego i istotnego zagrożenia dla funkcjonowania spółki w związku z realizowaniem praw wspólnika przez pozwaną.

Prawidłowo też Sąd Rejonowy wywodzi, że wskazany przez powoda sposób zabezpieczenia jest także nieadekwatny do tego, by uniemożliwić pozwanej kontakt z kontrahentami spółki, uniemożliwić zniechęcanie kontrahentów do kontaktów biznesowych ze spółką czy nie umożliwi pozwanej inicjowanie postępowań karnych. Nadto powód sam wskazywał, że pozwana nie stawia się na zgromadzenia wspólników i nie interesuje się losami spółki, dlatego też nie sposób uznać za wystarczające do udzielenia żądanego zabezpieczenia twierdzeń powoda, że pozwana paraliżuje pracę organu jakim jest zgromadzenie wspólników. Powód do pozwu nie złożył nawet umowy spółki, w tym ewentualnie której treść wskazywałaby na to, że nieobecność pozwanej na zgromadzeniu wspólników (w sytuacji prawidłowego zwołania przez zarząd, czyli powoda) oznaczać będzie brak kworum i dalej zdolności do podejmowania ważnych uchwał.

Także nie wykazano z kolei aby pozwana obecna na zgromadzeniu wspólników osobiście czy przez ustanowionego pełnomocnika (art. 243 k.s.h.) blokowała jego przebieg, czy w jakikolwiek sposób sprzeczny z prawem stosowała obstrukcję korporacyjną. Złożony z zażaleniem dokument - odpis protokołu zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 września 2022 r. nie stanowi w ogóle potwierdzenia zasadności istnienia ważnych powodów dla zawieszenia wspólnika w wykonywaniu jego praw udziałowych w spółce, w rozumieniu art. 268 k.s.h. Pomijając już kwestię, że jest to tylko wydruk komputerowy, bez podpisów i nawet bez poświadczenia pełnomocnika, to dotyczy zatwierdzenia sprawozdań z działalności spółki i finansowego za 2021 r. czyli innego okresu niż wskazywany w argumentacji powoda. Co więcej, wszystkie uchwały zostały podjęte jednomyślnie i zgodnie przez oboje wspólników, brak zgłaszanych sprzeciwów. Innych dokumentów skarżący nie złożył, a tożsamy „wydruk” dołączono też do odpisu zażalenia.

W dość ogólnej argumentacji zażalenia jest natomiast mowa o głosowaniu przez pozwaną przeciw uchwale i zgłoszeniu sprzeciwu. Poza tym, że brak jakichkolwiek dowodów na tego rodzaju działania, to co do zasady są to czynności znajdujące swoją oczywistą podstawę w prawie materialnym. Dodatkowo trzeba wskazać, że wspólnicy mogą głosować za, przeciw i wstrzymać się od głosu (podstawowe znaczenie słowa „głosy” w Kodeksie spółek handlowych – art. 4 pkt 9) k.s.h.) oraz mogą zgłaszać sprzeciw do podjętej uchwały (vide art. 250 pkt 2) k.s.h. i w zw. z nim art. 252 §1 k.s.h.). Należy podkreślić, że powołana w zażaleniu okoliczność sposobu głosowania pozwanej, jakkolwiek brak dowodów na to, tj. przeciw uchwale, nie może być uznana jako naruszająca interes spółki paraliżując jej funkcjonowanie, jak chce tego skarżący. Prawo głosu, to podstawowe prawo korporacyjne wspólnika (pозwanej), z którego może korzystać zgodnie z własną oceną sytuacji, a przyjęcie, że tylko oddanie głosu za uchwałą nie narusza interesu spółki byłoby niedopuszczalnym i wbrew prawu kwestionowaniem wolnego wyboru osoby głosującej. Natomiast, okoliczność zgłaszania sprzeciwu do uchwały, to kolejne prawo wspólnika, co więcej prawo, z którym wiąże się przesłanka do zaskarżenia uchwały, podobnie jak głosowanie przeciw uchwale. Skarżący bezpodstawnie i wbrew obowiązującym regulacjom wywodzi z tych pojedynczych twierdzeń o działaniach pozwanej na jednym zgromadzeniu wspólników, polegających na korzystaniu z praw wspólnika przez pozwaną, że działania jej uzasadniają żądane zabezpieczenia.

W okolicznościach sprawy, w szczególności ze wskazaniem na powyżej przytoczone argumenty zażalenia, to powód w ogóle nie wykazał, aby działania pozwanej, jako wspólnika były obstrukcyjne i upoczywie się powtarzały, a nawet w związku z korzystaniem z jej praw wspólniczych, jak głosowanie przeciw uchwałom na zgromadzeniu wspólników i zgłaszaniem sprzeciwów, aby w dalszej kolejności i tak nie podejmowała kroków prawnych np. w zakresie zaskarżania uchwał. Ponadto, odnosząc się do powołanego w zażaleniu argumentu, że pozwana nie uzasadnia głosowania przeciw uchwale czy sprzeciwu, to w Kodeksie spółek handlowych brak jest regulacji nakazujących uzasadnianie przez wspólnika sposobu głosowania, szczególnie gdy w części przedmiotów głosowań jest ono tajne albo może takie być, ani też ustawodawca nie wymaga uzasadniania zgłaszanego sprzeciwu do podjętej uchwały. Argumenty skarżącego mające uzasadnić żądane zabezpieczenie, że pozwana bez uzasadnienia głosuje przeciw uchwałom i zgłasza sprzeciw, przy czym nie wiadomo nawet odnośnie do jakich uchwał, z pewnością nie są prawnie przekonujące.

W ocenie Sądu Okręgowego, zaskarżone orzeczenie jest w dalszym ciągu oczywiście uzasadnione. Brak jest też podstaw faktycznych i prawnych do przyjęcia, że w pozwana przez swoją nieobecność na zgromadzeniach wspólników uniemożliwia ich przeprowadzenie i w konsekwencji podjęcie ważnych dla spółki uchwał. Co więcej, powód nie udowodnił nawet twierdzeń o działaniach pozwanej na zgromadzeniu wspólników, kiedy jest obecna, a które to działania uznaje za szkodzące spółce. W dalszym ciągu, pozostaje trafne stanowisko Sądu Rejonowego, że powód nie wykazał w jaki sposób zawieszenie prawa pozwanej do uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników i wykonywania prawa głosu, a tym bardziej w zakresie zbywania jej udziałów poprawi funkcjonowanie spółki na czas trwania procesu. Innymi słowy oddalenie wniosku o zabezpieczenie znajduje pełne uzasadnienie w okolicznościach sprawy, a Sąd I instancji orzekł zgodnie z art. 730¹ § 1 w zw. z § 2 k.p.c. i w zw. z art. 268 k.s.h.

Jako chybiony należy też ocenić zarzut naruszenia art. 327¹ k.p.c. konstytuujący elementy konieczne sporządzonych przez sąd uzasadnień wydawanych orzeczeń. W ocenie Sądu II instancji uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jest pełne i kompleksowe, w szczególności brak podstaw do czynienia zarzutu, aby ustalenia stanu faktycznego były lakoniczne, fragmentaryczne i znacznie ograniczone. Należy wskazać, że Sąd I instancji nie wydawał orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie o wyłączenie wspólnika lecz incydentalne orzeczenie w przedmiocie wniosku powoda o zabezpieczenie roszczenia. To z kolei uzasadniało w sposób procesowo oczywisty, że dokonywał ustaleń faktycznych w zakresie istotnym dla rozpoznawanego wniosku. Ustalenia te były kompleksowe i mieściły się w dokonanej ocenie prawnej w taki sposób, że Sądowi II instancji nie sprawiało trudności zweryfikowanie tak podstawy prawnej, jak też faktycznej wydanego orzeczenia. Natomiast ewentualne braki konstrukcyjne uzasadnienia w żadnym razie nie miały wpływu na wydane orzeczenie, czy też już tylko z powodów procesowych nie mogły prowadzić do jego uchylecia (art. 741 § 3 k.p.c.).

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powoda na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Anna Gałas